

Trump-effekten – ånden fra Paris er svekket

Viljen blant viktige statsledere til å handle for å oppnå globale klimamål er svekket tre år etter Paris.

Obama var en pådriver for Parisavtalen. Da Trump ble valgt hevdet optimister at dette ville øke viljen hos andre stater til styrket innsats. Sammen med progressive delstater som California kunne målene i Parisavtalen likevel reddes. Men Trumps politikk, om den følges av andre, sender verden inn i en katastrofal oppvarming på [over fem grader](#) innen slutten av århundret. Etter valget har attraktiviteten til investeringer i fossil energi økt. Det er skapt inntrykk av at fossilalderen på ingen måte nærmer seg slutten, i det minste ikke så raskt som avtalen i Paris har foreslått. En [studie](#) som undersøkte 36 amerikanske banker fant at investeringen i kull økte med 6 % i 2017 etter en nedgang på 38 % i 2016.

Når USA, nå verdens nest største og historisk den største utslippsnasjon, trekker seg ut for å tjene så mye penger som mulig på fossile brensel mens verden brenner, styrkes fossiltilhengerne i andre regjeringer. Debatten foregår i de fleste land: Russland og Tyrkia som har signert avtalen nøler med å ratifisere, og Trump-effekten har gitt energi i den australske debatten til dem som argumenter mot landets Paris-forpliktelser. Land som Japan, Indonesia, Tyrkia og Sør-Korea har nylig gått i kullvennlig retning. Russland ønsker argumenter for å sabotere Parisavtalen. Saudi-Arabia liker fortsatt olje. Selv i Kina og India, som har uttalt at de vil holde seg til sine mål, trigger utviklingen i USA intern debatt. Brasils rykte helt fra Rio-konferansen i 1992 som et ledende land i kampen mot klimaendringer forvitres raskt. Den nye presidenten fra 1. januar neste år Jair Bolsonaro, støtter Trump, planlegger å avvikle vernearbeidet av Amazonas og har trukket Brasil som arrangør av COP25. Dette til forlegenhet for Brasils forhandlere i Katowice. Miljøorganisasjonen Climate Action Network sier i en [pressemelding](#) på COP24 at avskogingen kan øke til overveldende 25.000 kvadratkilometer (nesten ett Belgia) i året, med et utslipp på 3 milliarder tonn CO₂. Dette ville være som å legge til nesten «10 Polen» til atmosfæren.

Godviljen fra Paris i de internasjonale klimaforhandlingene er skadet. Hovedmålet på COP24 er å få på plass et transparent regelverk for oppfølging av Parisavtalen. U-landenes vilje til forpliktelser og transparens kobles med I-landenes vilje til å betale de 100 milliarder dollar per år de ble lovet til hjelp mot klimaendringene i Paris. Obama lovet 3 milliarder dollar til det grønne klimafondet. USA har bare betalt 1 milliard av dette, og Trump sier ikke en dollar til vil komme. USAs uvilje til hele finansieringsdebatten har skapt splid mellom rike og fattige land.

Mer om Trump-effekten i denne [rapporten](#) fra den irske tenketanken IIEA som ble lansert på COP24 denne uka.

Ånden fra Paris er kraftig svekket samtidig som verden setter nye utslippsrekorder. Om Trump gjenvelges for fire år og store utslippsland følger etter, vil globale klimamål være uoppnåelige.

Det er på tide å ta innover seg det 15-årige Greta Thunberg sa i sin [tale klimatoppmøtet i Katowice](#) «Det jeg håper vi oppnår her er å innse at vi står overfor en eksistensiell trussel.

Den største krisen menneskeheten noensinne har møtt. Først må vi innse dette og deretter så raskt som mulig gjøre noe for å stoppe utslippene og forsøke å redde det vi kan redde.»